

Brüssel, 3. juuli 2024
(OR. en)

10674/24

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0323(COD)

CODEC 1437
COMPET 617
MI 574
IND 297
ECOFIN 640
FIN 520
PE 168

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS äritehingutes esinevate hilinenud maksete tõkestamise kohta – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 22.–25. aprill 2024)

I. SISSEJUHATUS

Raportöör Róza THUN UND HOHENSTEIN (Renew Europe, PL) esitas siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni (IMCO) eespool nimetatud määruse ettepanekut käsitleva raporti, mis sisaldas 91 muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 1–91).

Lisaks esitas Vasakpoolsete fraktsioon kolm muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 92–94), ID fraktsioon esitas neli muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 95–98), Verts/ALE esitas ühe muudatusettepaneku (muudatusettepanek 99), PPE esitas kaheksa muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 100–107) ning mitu parlamendiliiget erinevatest fraktsioonidest esitasid 11 muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 108–118).

II. HÄÄLETUS

Euroopa Parlamendi täiskogu võttis 23. aprillil 2024 toimunud hääletusel vastu muudatusettepanekud 1–92, 94 ja 109 määruse ettepaneku muutmiseks. Muid muudatusettepanekuid vastu ei võetud.

Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis.

P9_TA(2024)0299

Äritehingutes esinevate hilinenud maksete tõkestamine

Euroopa Parlamendi 23. aprilli 2024. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus äritehingutes esinevate hilinenud maksete tõkestamise kohta (COM(2023)0533 – C9-0338/2023 – 2023/0323(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2023)0533),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0338/2023),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. jaanuari 2024. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 31. jaanuari 2024. aasta arvamust²,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A9-0156/2024),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ ELT C, C/2024/2101, 26.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2101/oj>.

² ELT C, C/2024/1980, 18.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1980/oj>.

Muudatusettepanek 1
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Sageli tehakse ettevõtjatevahelistes või ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste vahelistes äritehingutes maksed lepingus kokkulepitust või üldiste äritingimustega või seadusega ette nähtust hiljem.

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Maksetega hilinemine mõjutab otseselt rahavoogude likviidsust ja prognoositavust, suurendades seeläbi käibekapitali vajadust ja vähendades **äriühingu juurdepääsu välisrahastamisele**. See mõjutab konkurentsivõimet, vähendab tootlikkust, viib koondamisteni, suurendab maksejõuetuse ja pankroti tõenäosust ja kujutab endast olulist takistust kasvule. Maksetega hilinemisega seotud kahjulik mõju kandub edasi tarneahelates, kuna makseviivitus kantakse sageli edasi tarnijatele. Need negatiivsed tagajärjed avaldavad suurt negatiivset mõju väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (edaspidi „VKEd“), kes tuginevad korrapärasele ja prognoositavatele rahavoogudele. Seega on maksetega hilinemine probleem liidu majanduse jaoks selle negatiivsete majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgede tõttu.

Muudatusettepanek

(2) Sageli tehakse ettevõtjatevahelistes või ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste vahelistes äritehingutes maksed lepingus kokkulepitust või üldiste äritingimustega või seadusega ette nähtust hiljem, **ehkki kaubad on tarnitud või teenused on osutatud**.

Muudatusettepanek

(3) Maksetega hilinemine **ja maksete edasilükkamine üle seadusega kehtestatud tähtaegade** mõjutab otseselt rahavoogude likviidsust ja prognoositavust, suurendades seeläbi käibekapitali vajadust ja vähendades **kasumlikkust, kui võlausaldajal on vaja makse hilinemise tõttu välisrahastamist**. See mõjutab konkurentsivõimet, vähendab tootlikkust, viib koondamisteni, suurendab maksejõuetuse ja pankroti tõenäosust ja kujutab endast olulist takistust kasvule, **pidades silmas ka seda, et inflatsioon vähendab aja jooksul krediidi tegelikku väärtust**. Maksetega hilinemisega seotud kahjulik mõju kandub edasi tarneahelates, kuna makseviivitus kantakse sageli edasi tarnijatele. Need negatiivsed tagajärjed avaldavad suurt negatiivset mõju väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (edaspidi „VKEd“), **ja eelkõige mikroettevõtjatele**, kes tuginevad korrapärasele ja prognoositavatele rahavoogudele. Seega on maksetega hilinemine probleem liidu majanduse jaoks selle negatiivsete majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgede tõttu. **Nimetatud negatiivse mõju oht suureneb märgatavalt majanduslanguse ajal, mil rahaliste vahendite leidmine on raskem**.

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2011/7/EL⁴⁰ on sätestatud normid hilinevad maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul. 2019. aastal tegi Euroopa Parlament kindlaks kõnealuse direktiivi mitu vajakajäämist. VKEde strateegias kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks⁴¹ kutsuti üles tagama VKEde jaoks hilinevad makseteta keskkond ja tugevdama direktiivi 2011/7/EL täitmise tagamist. 2021. aastal tõi tulevikukindluse platvorm oma arvamusel esile kõnealuse direktiivi rakendamise seisukohast kriitilised küsimused. Nendes algatustes kindlaks tehtud peamised vajakajäämised on seotud järgmisega: mitmetimõistetavad sätted, mis käsitlevad „äärmist ebaõiglust“ ettevõtjatevaheliste tehingute maksetähtaegades, ebaõiglaseid maksetavasid ning heakskiitmis- ja kontrollimenetluste tähtaegu; kindlasummaline hüvitus; riigi ja ettevõtjate vaheliste tehingute ning ettevõtjate omavaheliste tehingute maksetingimusi käsitlevate reeglite asümmeetria; ettevõtjatevaheliste äritehingute maksimaalse maksetähtaja puudumine; nõuetele vastavuse ja nõuete täitmise tagamise järelevalve puudumine; selliste vahendite puudumine, millega tõkestada teabe asümmeetriat, ning selliste vahendite puudumine, mille abil võlausaldajad saavad võtta meetmeid oma võlgnike vastu ning koosmõju puudumine riigihangete raamistikuga.

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/7/EL hilinevad maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul (ELT L 48, 23.2.2011, lk 1).

⁴¹ COM (2020) 103 final.

Muudatusettepanek

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2011/7/EL⁴⁰ on sätestatud normid hilinevad maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul. 2019. aastal tegi Euroopa Parlament kindlaks kõnealuse direktiivi mitu vajakajäämist. VKEde strateegias kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks⁴¹ kutsuti üles tagama VKEde jaoks hilinevad makseteta keskkond ja tugevdama direktiivi 2011/7/EL täitmise tagamist. 2021. aastal tõi tulevikukindluse platvorm oma arvamusel esile kõnealuse direktiivi rakendamise seisukohast kriitilised küsimused. Nendes algatustes kindlaks tehtud peamised vajakajäämised on seotud järgmisega: mitmetimõistetavad sätted, mis käsitlevad „äärmist ebaõiglust“ ettevõtjatevaheliste tehingute maksetähtaegades, ebaõiglaseid maksetavasid ning heakskiitmis- ja kontrollimenetluste tähtaegu; kindlasummaline hüvitus; riigi ja ettevõtjate vaheliste tehingute ning ettevõtjate omavaheliste tehingute maksetingimusi käsitlevate reeglite asümmeetria; **suurte ja suurema mõjuvõimuga võlgnike ja väikeste võlausaldajate vaheliste läbirääkimispositsioonide ebavõrdsus**; ettevõtjatevaheliste äritehingute maksimaalse maksetähtaja puudumine; nõuetele vastavuse ja nõuete täitmise tagamise järelevalve puudumine; selliste vahendite puudumine, millega tõkestada teabe asümmeetriat, ning selliste vahendite puudumine, mille abil võlausaldajad saavad võtta meetmeid oma võlgnike vastu ning koosmõju puudumine riigihangete raamistikuga.

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/7/EL hilinevad maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul (ELT L 48, 23.2.2011, lk 1).

⁴¹ COM (2020) 103 final.

Muudatusettepanek 92

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9a) Kultuuriline mitmekesisus on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 167 ja seda tuleb kaitsta ning kultuurimajandussektoritel on eriomadused, eelkõige raamatukaubanduse aeglane käive.

**Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10) Käesoleva määruse kohaldamisalast tuleks välja jätta tehingud tarbijatega, kahju hüvitamiseks tehtud maksed, **sh kindlustusandjate tehtud maksed**, ning maksekohustused, mida saab tühistada, mis võidakse edasi lükata või millest võidakse loobuda maksejõuetusmenetluse või restruktureerimise menetluse raames või sellega seoses, sh Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1023⁴² kohased ennetava saneerimise menetlused.

(10) Käesoleva määruse kohaldamisalast tuleks välja jätta tehingud tarbijatega, kahju hüvitamiseks tehtud maksed ning maksekohustused, mida saab tühistada, mis võidakse edasi lükata või millest võidakse loobuda maksejõuetusmenetluse või restruktureerimise menetluse raames või sellega seoses, sh Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1023⁴² kohased ennetava saneerimise menetlused. **Käesolev määrus peaks siiski hõlmama kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste täitmiseks tehtavaid makseid. Eelkõige peaksid käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluma maksed, mis tehakse kindlustusseltside ja ettevõtjate vahelistes tehingutes kaupade tarnimise või teenuste osutamise eest tasu eest, sealhulgas hüvitisena muudele kolmandatele isikutele.**

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1023, mis käsitleb ennetava saneerimise raamistikke, võlgadest vabastamist ja äritegevuse keeldu ning saneerimis-, maksejõuetus- ja võlgadest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid, ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132 (ELT L 172, 26.6.2019, lk 18).

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1023, mis käsitleb ennetava saneerimise raamistikke, võlgadest vabastamist ja äritegevuse keeldu ning saneerimis-, maksejõuetus- ja võlgadest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid, ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132 (ELT L 172, 26.6.2019, lk 18).

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Hilinenud maksete näol on tegemist lepingurikkumisega, mille muudavad võlgnike jaoks rahaliselt ahvatlevaks hilinenud maksete suhtes rakendatavad madalad või puuduvad viivisemäärad või aeglane õiguskaitsemenetlus. Et sellist suundumust muuta ja hilinenud makseid vältida, on vaja otsustavat tegutsemist õigeaegse maksmise kultuuri suunas, kus viivise nõudmise õigust ei saa välistada. Seetõttu peaksid lepingulised maksetähtajad piirduma 30 kalendripäevaga nii ettevõtjatevahelistes kui ka avaliku sektori asutuste ja ettevõtjate vahelistes tehingutes, kus avaliku sektori asutus on võlgnik.

Muudatusettepanek

(11) Hilinenud maksete näol on tegemist lepingurikkumisega, mille muudavad võlgnike jaoks rahaliselt ahvatlevaks hilinenud maksete suhtes rakendatavad madalad või puuduvad viivisemäärad või aeglane õiguskaitsemenetlus. Et sellist suundumust muuta ja hilinenud makseid vältida, on vaja otsustavat tegutsemist õigeaegse maksmise kultuuri suunas, kus viivise nõudmise õigust ei saa välistada. Seetõttu peaksid lepingulised maksetähtajad piirduma 30 kalendripäevaga nii ettevõtjatevahelistes kui ka avaliku sektori asutuste ja ettevõtjate vahelistes tehingutes, kus avaliku sektori asutus on võlgnik. *See muutus on vajalik ka selleks, et leevendada mikro- ja väikeettevõtjate hirmu olukordades, kus nad on suuremate ettevõtjate võlausaldajad ja peavad äritegevuse jätkumise huvides sageli leppima ebamugavalt pikkade maksetähtaegadega. Samal ajal tuleks ettevõtjatele võimaldada täiendavat paindlikkust, et nad saaksid kasutada lepinguvabadust ja pidada läbirääkimisi pikkustes maksetähtaegades kokku leppmiseks. Selline pikendatud maksetähtaeg peaks olema võimalik, kui see on kasulik nii võlausaldajale kui ka võlgnikule. E-arveldamine võib olla siinkohal kasulik vahend maksetähtaja lühendamiseks, sest see aitab võlausaldajatel kahtluse või vaidluse korral tõendada arve kättesaamise kuupäeva.*

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11a) Seda arvesse võttes tuleb aga tunnistada, et jaemüügisektoris on kasutusel teatavad ärimudelid ja tööstustavad, mille eesmärk on veidi pikemate maksetähtaegade säilitamine. Kuna need tavad on tingitud teatavate tootekategooriate vähesest rotatsioonist ja hooajalisusest ning mõnede aeglase ringlusega kultuurikaupade, näiteks mänguasjade, ehete, spordivarustuse või raamatute ainulaadsetest kasutustsüklitest ning on kasulikud nii võlausaldajatele kui ka võlgnikele, on soovitatav võimaldada selles küsimuses mõningat paindlikkust, et lepinguosalisel saaksid kasu kuni 120 kalendripäeva pikkusest maksetähtajast.

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) **Menetlusi** kauba või teenuste lepingus märgitud nõuetele vastavuse kontrollimiseks või heakskiitmiseks ning arvete korrektsuse ja nõuetele vastavuse kontrollimiseks kasutatakse sageli maksetähtaja tahtlikuks pikendamiseks. Nende lepingusse lisamine **peaks** seega olema objektiivselt põhjendatud lähtuvalt kõnealuse lepingu erilaadist või selle teatavatest omadustest⁴³. Seetõttu peaks olema võimalik lisada selline kontrolli- või heakskiitmismenetlus lepingusse ainult juhul, kui see on ette nähtud riigisisese õigusega ja vajalik kaupade või teenuste eripärast tingituna. Eesmärgiga vältida, et seda heakskiitmis- või kontrollimenetlust kasutatakse maksetähtaja pikendamiseks, tuleks lepingus selgelt kirjeldada sellise menetluse üksikasju, sh selle kestust. Samadel kaalutlustel peaks võlgnik alkatama kontrolli- või heakskiitmismenetluse viivitamata pärast võlausaldajalt äritehinguga seotud kaupade ja/või teenuste saamist, olenemata sellest, kas võlausaldaja on esitanud arve või samaväärse maksetaotluse. Sobilik on kehtestada heakskiitmis- või kontrollimenetluse maksimaalne kestus, et mitte ohustada käesoleva määruse eesmärkide saavutamist.

⁴³ 20. oktoobri 2022. aasta otsus kohtuasjas C-585/20, BFF Finance Iberia SAU vs. Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (ELT C 53, 15.2.2021, lk 19), EU:C:2022:806, punkt 53.

Muudatusettepanek

(12) **Menetlused** kauba või teenuste lepingus märgitud nõuetele vastavuse kontrollimiseks või heakskiitmiseks ning arvete korrektsuse ja nõuetele vastavuse kontrollimiseks **on paljude äritehingute puhul äärmiselt kasulikud vahendid, eelkõige müüja huvide kaitsmiseks ja lepinguosaliste vaheliste ebavajalike õiguslike vaidluste ennetamiseks. Käesoleva määruse eesmärk ei ole nende vahendite kasutamist piirata. Siiski** kasutatakse **neid menetlusi** sageli maksetähtaja tahtlikuks pikendamiseks. **Maksetähtaja määramise seisukohast peaks** nende lepingusse lisamine seega olema objektiivselt põhjendatud kõnealuse lepingu eripära või konkreetse suunitluse tõttu⁴³. Seetõttu peaks olema võimalik lisada selline kontrolli- või heakskiitmismenetlus lepingusse ainult juhul, kui see on ette nähtud riigisisese õigusega ja vajalik kaupade või teenuste eripärast tingituna. Eesmärgiga vältida, et seda heakskiitmis- või kontrollimenetlust kasutatakse maksetähtaja pikendamiseks, tuleks lepingus selgelt kirjeldada sellise menetluse üksikasju, sh selle kestust. Samadel kaalutlustel peaks võlgnik alkatama kontrolli- või heakskiitmismenetluse viivitamata pärast võlausaldajalt äritehinguga seotud kaupade ja/või teenuste saamist, olenemata sellest, kas võlausaldaja on esitanud arve või samaväärse maksetaotluse. Sobilik on kehtestada heakskiitmis- või kontrollimenetluse maksimaalne kestus, et mitte ohustada käesoleva määruse eesmärkide saavutamist, **eesmärgiga määrata maksetähtaeg.**

⁴³ 20. oktoobri 2022. aasta otsus kohtuasjas C-585/20, BFF Finance Iberia SAU vs. Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (ELT C 53, 15.2.2021, lk 19), EU:C:2022:806, punkt 53.

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) On vaja, et võlausaldajad saaksid hilinenud maksetest tulenevate sissenõudmiskulude katmiseks õiglast hüvitist, mis motiveeriks makseviivitustest hoiduma. Need kulud peaksid hõlmama halduskulude sissenõudmist ja hüvitist hilinenud maksest tekkinud sisekulude eest ning need tuleks lisada viivisele iga äritehingu puhul, mille eest on Euroopa Kohtu hinnangul makstud hilinemisega⁴⁸. Sissenõudmiskulude kindlasummaline miinimumhüvitis tuleks kindlaks määrata ilma, et see piiraks riigisiseseid sätteid, mille kohaselt liikmesriigi kohus võib määrata võlausaldajale täiendava hüvitise, mis on seotud võlgniku hilinenud maksega.

⁴⁸ 20. oktoobri 2022. aasta otsus kohtuasjas C-585/20, BFF Finance Iberia SAU vs. Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León, ECLI:EU:C:2022:806.

Muudatusettepanek

(18) On vaja, et võlausaldajad saaksid hilinenud maksetest tulenevate sissenõudmiskulude katmiseks õiglast hüvitist, mis motiveeriks makseviivitustest hoiduma. Need kulud peaksid hõlmama halduskulude sissenõudmist ja hüvitist hilinenud maksest tekkinud sisekulude eest, **neid tuleks kohandada vastavalt konkreetse arve väärtusele** ning need tuleks lisada viivisele iga äritehingu puhul, mille eest on Euroopa Kohtu hinnangul makstud hilinemisega⁴⁸. Sissenõudmiskulude kindlasummaline miinimumhüvitis tuleks kindlaks määrata ilma, et see piiraks riigisiseseid sätteid, mille kohaselt liikmesriigi kohus võib määrata võlausaldajale täiendava hüvitise, mis on seotud võlgniku hilinenud maksega.

⁴⁸ 20. oktoobri 2022. aasta otsus kohtuasjas C-585/20, BFF Finance Iberia SAU vs. Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León, ECLI:EU:C:2022:806.

Muudatusettepanek 9
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(18a) Kõnealune määrus toetab lepinguvabadust ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta ettevõtlusvabadust käsitleva artikli 16 rakendamist. Sel eesmärgil jäetakse käesoleva määrusega lepinguosalistele võimalus valida sobiv lepinguline suhe, samuti lepingutüüp ja selle üksikasjad. Eri lepingutüüpide, sealhulgas komisjonilepingute valimist, mille puhul väljastatakse arve kokkulepitud ajahetkel pärast kauba tarnimist, ei piirata mingil viisil. Komisjonilepingute või muude samalaadsete lepingute puhul tuleks kohaldada käesolevas määruses sätestatud tähtaegu pärast arve kättesaamist. Kuna käesolevas määruses keskendutakse arve väljastamisele järgnevale maksetähtajale, aidates seega kaasa maksekultuuri üldisele parandamisele, ning tagatakse üksnes, et maksetähtaega käsitlevate kokkulepetega ei kuritarvitata lepinguvabadust võlausaldaja kahjuks, peaks lepinguosalistel olema võimalik kasutada lepinguvabadust ja valida lepingutüüp oma eelistuse kohaselt;

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

(21) Tuleks vältida lepinguvabaduse kuritarvitamist võlausaldaja kahjuks. Seega kui lepingu klausel või tava, mis on seotud maksetähtpäeva või -ajaga, viivise tasumise või määraga, sissenõudmiskulude hüvitamisega, kontrolli- või heakskiitmismenetluse pikendamisega või arve **saatmisega tahtlikult viivitamise või** saatmise takistamisega, ei ole kooskõlas käesoleva määrusega, siis peaks see olema kehtetu.

Muudatusettepanek

(21) Tuleks vältida lepinguvabaduse kuritarvitamist võlausaldaja kahjuks. Seega kui lepingu klausel või tava, mis on seotud maksetähtpäeva või -ajaga, viivise tasumise või määraga, sissenõudmiskulude hüvitamisega, kontrolli- või heakskiitmismenetluse pikendamisega või arve saatmise takistamisega, ei ole kooskõlas käesoleva määrusega, siis peaks see olema kehtetu **ja igal juhul keelatud. Samamoodi tuleks keelata ka teatavad tavad, mis viivad lepinguvabaduse kuritarvitamiseni võlausaldajat kahjustaval viisil. Võlgnikul ei tohiks olla võimalik takistada ega piirata nõuete loovutamist kolmandatele isikutele ega võlausaldaja võimalust kasutada kohtu välja antud maksekäsku.**

Muudatusettepanek 11
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Et oleks võimalik tõhustada jõupingutusi, mille eesmärk on hoida ära lepinguvabaduse kuritarvitamist võlausaldajate kahjuks, peaks organisatsioonidel, keda on ametlikult tunnustatud võlausaldajate esindajatena, ja organisatsioonidel, kellel on õigustatud huvi seoses ettevõtjate esindamisega, olema võimalik pöörduda liikmesriikide kohtute või haldusametuste poole, et hilinenud maksed ära hoida.

Muudatusettepanek

(22) Et oleks võimalik tõhustada jõupingutusi, mille eesmärk on hoida ära lepinguvabaduse kuritarvitamist võlausaldajate kahjuks, peaks organisatsioonidel, keda on ametlikult tunnustatud võlausaldajate esindajatena, ja organisatsioonidel, kellel on õigustatud huvi seoses ettevõtjate esindamisega, olema võimalik pöörduda liikmesriikide kohtute või haldusametuste poole, et hilinenud maksed ära hoida **ja lõpetada kehtetud lepingutingimused ja -tavad.**

Muudatusettepanek 12
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

(23) Selleks et tagada maksmisele kuuluva summa tasumine täies ulatuses, on oluline veenduda, et müüja omandiõigus kauba suhtes säilib seni, kuni kauba eest on täies mahus tasutud, kui omandiõiguse säilitamine on ostja ja müüja vahel enne kauba tarnimist sõnaselgelt kokku lepitud.

Muudatusettepanek

(23) Selleks et tagada maksmisele kuuluva summa tasumine täies ulatuses, on oluline veenduda, et müüja omandiõigus kauba suhtes säilib seni, kuni kauba eest on täies mahus tasutud, kui omandiõiguse säilitamine on ostja ja müüja vahel enne kauba tarnimist sõnaselgelt kokku lepitud. ***Selleks et võtta arvesse teatavate kaupade eripära, mida iseloomustab aeglane rotatsioon, võivad müüjad omandiõiguse säilitamist kasutada ka selleks, et pakkuda ostjatele käesoleva määrusega kooskõlas oleval viisil pikendatud krediidi võimalust, näiteks komisjonimüügi puhul.***

Muudatusettepanek 13
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek

(24) Käesoleva määruse nõuetekohase kohaldamise tagamiseks on oluline kindlustada käesolevas määruses sätestatud õiguste ja kohustuste läbipaistvus. Õige intressimäära kohaldamise tagamiseks on oluline, et liikmesriigid ja komisjon need avalikustaksid.

Muudatusettepanek

(24) Käesoleva määruse nõuetekohase kohaldamise tagamiseks on oluline kindlustada käesolevas määruses sätestatud õiguste ja kohustuste läbipaistvus. Õige intressimäära kohaldamise tagamiseks on oluline, et liikmesriigid ja komisjon need avalikustaksid. ***Käesoleva määruse eesmärgi saavutamisesse panustamiseks peaksid liikmesriigid trükiste ja kampaaniatega suurendama ettevõtjate teadlikkust hilinenuid maksetega seotud õiguskaitsevahenditest ning edendama heade tavade levikut.***

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) Karistused maksete hilinemise eest on hoiatavad ainult siis, kui nendega kaasneb õiguskaitsemenetlus, mis on kiire ja võlausaldaja jaoks tulemuslik. Vaidlustamata nõuete kiired sissenõudmismenetlused peaksid seega olema kättesaadavad kõigile liidus tegutsevatele võlausaldajatele.

Muudatusettepanek

(25) Karistused maksete hilinemise eest on hoiatavad ainult siis, kui nendega kaasneb õiguskaitsemenetlus, mis on kiire ja võlausaldaja jaoks tulemuslik. Vaidlustamata nõuete kiired sissenõudmismenetlused peaksid seega olema kättesaadavad kõigile liidus tegutsevatele võlausaldajatele ***Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 18 sätestatud mittediskrimineerimise põhimõtte kohaselt.***

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

(26) Käesoleva määruse järgimise hõlbustamiseks ja tagamiseks peaksid liikmesriigid nimetama määruse täitmise tagamise eest vastutavad asutused, kes täidavad oma kohustusi ja ülesandeid objektiivselt ja õiglaselt ning tagavad eraõiguslike ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste võrdse kohtlemise. Need täitevasutused peaksid tegema uurimisi oma algatusel, menetlema kaebusi ja neil peaks muu hulgas olema volitus kehtestada karistusi ja avaldada korrapäraselt oma otsuseid. Lisaks sellele peaksid liikmesriigid tulemuslikuma nõuete täitmise tagamise huvides kasutama ***võimaluste piires*** digivahendeid.

Muudatusettepanek

(26) Käesoleva määruse järgimise hõlbustamiseks ja tagamiseks peaksid liikmesriigid nimetama määruse täitmise tagamise eest vastutavad ***sõltumatud*** asutused, kes täidavad oma kohustusi ja ülesandeid objektiivselt ja õiglaselt ning tagavad eraõiguslike ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste võrdse kohtlemise. Need täitevasutused peaksid tegema uurimisi oma algatusel, menetlema kaebusi, ***sealhulgas anonüümseid kaebusi***, ja neil peaks muu hulgas olema volitus kehtestada karistusi ja avaldada korrapäraselt oma otsuseid. Lisaks sellele peaksid liikmesriigid tulemuslikuma nõuete täitmise tagamise huvides kasutama digivahendeid, ***et seda protsessi hõlbustada. Komisjon peaks hindama seda, kuidas täitevasutused neile käesoleva määrusega antud ülesandeid täidavad.***

Muudatusettepanek 16
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek

(27) Lihtsate ja juurdepääsetavate õiguskaitsevahendite tagamiseks peaksid liikmesriigid edendama tõhusa ja sõltumatu alternatiivse vaidluste lahendamise mehhanismi vabatahtlikku kasutamist, et lahendada äritehingute käigus tekkinud maksevaidlused.

Muudatusettepanek

(27) Lihtsate ja juurdepääsetavate õiguskaitsevahendite tagamiseks peaksid liikmesriigid edendama tõhusa ja sõltumatu alternatiivse vaidluste lahendamise mehhanismi vabatahtlikku kasutamist, et lahendada äritehingute käigus tekkinud maksevaidlused. ***Liikmesriigid võivad määrata vaidluste kohtuvälise lahendamise eest vastutavateks organiteks oma kaubandus- ja tööstuskojad, tingimusel et nad suudavad tõendada oma erapooletust ja sõltumatust lepinguosalistest. Kui lepinguosalistel peavad läbirääkimisi, et lahendada maksetealaseid vaidlusi kompromissiga, võivad sellised kompromissid hõlmata intressi- ja hüvitisnõuete korrigeerimist, kui need on kooskõlas õigluse põhimõttega ega sea võlausaldajat ülemäära ebasoodsasse olukorda.***

Muudatusettepanek 17
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 27 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(27a) Pidades silmas vajadust parandada äritehingute läbipaistvust ja aruandekohustuse täitmist ning kooskõlas vastutustundliku finantsjuhtimise ja õiglaste äritavade edendamise eesmärkidega, on hädavajalik kehtestada direktiivi 2014/24/EL artikli 2 lõikes 1 osutatud avaliku sektori hankijatele konkreetsed aruandluskohustused. Avaliku sektori hankijad peaksid esitama igal aastal aruande oma maksetavade kohta, andes üksikasjaliku ülevaate oma maksete tegemise kiirusest. Aruandlusele tuleb läheneda struktureeritult, et suurendada maksetavade läbipaistvust ja aidata kindlaks teha valdkondi, kus on vaja teha parandusi. Aruandluskohustus peaks hõlmama kohustust avalikustada, mitme euro väärtuses tehti makseid erineva hilinemisega pärast käesolevas määruses sätestatud maksetähtaega. Üksikasjalik aruanne peaks sisaldama selliste maksete kategoriseerimist, mis tehti 1-30 päeva, 31-60 päeva, 61-90 päeva ja üle 90 päeva jooksul pärast ettenähtud maksetähtaega, samuti tuleks aruandes välja tuua, kui kaua aega kulus keskmiselt arvete tasumiseks. Tagamaks, et teavet ei kasutata mitte ainult õigusnormidele vastavuse tagamiseks, vaid ka avaliku kontrolli vahendina ja maksedistsipliini parimate tavade soodustamiseks, tuleks aruanded teha avalikult kättesaadavaks ja esitada need elektrooniliselt asjaomase liikmesriigi täitevasutusele.

Muudatusettepanek 18
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Arvetega kaasnevad maksetaotlused ning need on kaupade tarnimise ja teenuste osutamise tehingute väärtusahela olulised dokumendid, muu hulgas maksetähtpäeva kindlaksmääramise seisukohast. Oluline on edendada süsteeme, mis pakuvad õiguskindlust võlgnikele saadetavate arvete täpse kättesaamise kuupäeva osas, sealhulgas e-arveldamisel, kus arvete kättesaamine oleks elektrooniliselt tõendatav ja mida reguleerivad osaliselt nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ⁴⁹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/55/EÜ⁵⁰ arvete esitamist käsitlevad sätted.

⁴⁹ Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/55/EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul (ELT L 133, 6.5.2014, lk 1).

Muudatusettepanek

(28) Arvetega kaasnevad maksetaotlused ning need on kaupade tarnimise ja teenuste osutamise tehingute väärtusahela olulised dokumendid, muu hulgas maksetähtpäeva kindlaksmääramise seisukohast. Oluline on edendada süsteeme, mis pakuvad õiguskindlust võlgnikele saadetavate arvete täpse kättesaamise kuupäeva osas, sealhulgas e-arveldamisel, kus arvete kättesaamine oleks elektrooniliselt tõendatav ja **võib ka aidata parandada käibemaksukohustuste täitmist, ning** mida reguleerivad osaliselt nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ⁴⁹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/55/EÜ⁵⁰ arvete esitamist käsitlevad sätted.

⁴⁹ Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/55/EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul (ELT L 133, 6.5.2014, lk 1).

Muudatusettepanek 19
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 28 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(28a) Kohustuslik e-arvelduse järkjärguline kasutuselevõtt võib lühendada maksetähtaegu, suurendada maksete kontrolli ja soodustada VKEde digiüleminekut. Riiklikud ametiasutused peaksid VKEsid toetama piisava taristu ja toetuse tagamisega.

Muudatusettepanek 20
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(29) Ettevõtjate ja eelkõige VKEde tõhus juurdepääs krediidi juhtimise ja finantskirjaoskuse koolitustele võib märkimisväärselt aidata vähendada makseviivitusi, säilitada optimaalset rahavoogu, vähendada makseviivituse riski ja suurendada potentsiaalset kasvu. Sellest hoolimata ei ole VKEdel sageli võimalik kõnealusesse koolitusse investeerida ning praegu on saadaval väga vähe koolitusi ja koolitusmaterjale, milles keskendutakse VKEde teadmiste parandamisele krediidi juhtimise ja arvete haldamise valdkonnas. Seega on kohane sätestada, et liikmeriigid peavad tagama VKEde jaoks kättesaadavad ja juurdepäätavad krediidi juhtimise ja finantskirjaoskuse koolitused, sh digivahendite kasutamise kohta tähtaegsete maksete tagamiseks.

(29) Ettevõtjate ja eelkõige **mikroettevõtjate ning** VKEde tõhus juurdepääs krediidi juhtimise, **sealhulgas rahastamisteenuste** ja finantskirjaoskuse koolitustele võib märkimisväärselt aidata vähendada makseviivitusi, säilitada optimaalset rahavoogu, vähendada makseviivituse riski ja suurendada potentsiaalset kasvu. Sellest hoolimata ei ole **mikroettevõtjatel ja** VKEdel sageli võimalik kõnealusesse koolitusse investeerida ning praegu on saadaval väga vähe koolitusi ja koolitusmaterjale, milles keskendutakse **mikroettevõtjate ja** VKEde teadmiste parandamisele krediidi juhtimise ja arvete haldamise valdkonnas. Seega on kohane sätestada, et liikmeriigid peavad tagama **mikroettevõtjate ja** VKEde jaoks kättesaadavad ja juurdepäätavad **arvete haldamise, krediidi juhtimise vahendid, sh faktooringu** ja finantskirjaoskuse koolitused, sh digivahendite kasutamise kohta tähtaegsete maksete **ning rahastamisteenuste** tagamiseks.

(29a) Tunnistades hilinenud maksetega seotud tavade ränka mõju Euroopa Liidu majanduskeskkonnale ning selleks, et suurendada läbipaistvust ja nõuete täitmist ning toetada parimate tavade järgimist, peaks komisjon looma Euroopa hilinenud maksete vaatluskeskuse (edaspidi „vaatluskeskus“). Vaatluskeskus peaks võtma aktiivse rolli kogu liidu maksekäitumise jälgimisel, selle analüüsimisel ja sellekohaste tähelepanekute jagamisel, ning keskuse peamine ülesanne peaks olema jälgida nii tähtaegsete kui ka hilinenud maksetega seotud tavaid, koguda ja levitada eksperditeadmisi, teha kindlaks parimad ja potentsiaalselt kahjulikud tavad ning hinnata täitevasutuste tulemuslikkust nende reguleerivas rollis. Vaatluskeskuse põhiline ülesanne peaks olema pakkuda komisjonile pidevalt nõuandeid ja eksperditeadmisi, mis on otsustava tähtsusega maksete ja hilinenud maksetega seotud tavade mõistmiseks ja kujundamiseks liidus. Vaatluskeskuse põhjaliku järelevalve ja tõhusa toimimise hõlbustamiseks peaksid liikmesriigid edastama vaatluskeskusele olulise teabe, sealhulgas loetelud kaupadest ja teenustest, mille suhtes kohaldatakse konkreetseid maksemenetlusi, asjaomaste ühikute koondandmed ning üksikasjad täitemeetmete ja tulemuste kohta. Vaatluskeskus, mida juhib komisjon ja milles on võrdselt esindatud eksperdid ja sidusrühmade esindajad, peaks esitama aastaaruandeid, arvamusid ja seisukohti, mis on seotud käesoleva määruse rakendamise ja selle täitmise tagamisega. Vaatluskeskuse väljundites peaks kajastuma maksetavade hetkeolukord ning neis tuleks pakkuda suuniseid ja soovitusi hilinenud makseid reguleeriva õigusraamistiku tulemuslikkuse ja õigluse parandamiseks.

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(29b) Käesoleva määruse tulemuslikkuse hindamiseks ja tagamiseks peaks komisjon hindama selle rakendamist ja mõju põhjalikus aruandes. Arvestades äritehingute dünaamilist iseloomu ja muutuvaid turutingimusi, peaks aruanne olema oluline vahend määruse tulemuslikkuse väljaselgitamiseks ja parandamist vajavate valdkondade kindlakstegemiseks. Komisjon peaks aruande järelduste põhjal olema valmis lisama sellele seadusandliku ettepaneku, kui seda peetakse vajalikuks ja asjakohaseks, tagamaks, et määrus on endiselt asjakohane, tulemuslik ja ühtlustatud, et edendada liidus õiglasi ja tõhusaid maksetavasid. Seega peaks komisjon neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumist ja seejärel iga kolme aasta järel esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, et säilitada läbipaistvus, hinnata edusamme ja teha määrukses vajalikke kohandusi. Aruandes tuleks käsitada käesoleva määruse kohaldamisala mõju, keskendudes selle mõjule konkreetsetes sektorites ja ärimudelites, ning anda ülevaade sellest, kuidas määrus mõjutab erinevaid kaubandusmaastikke. Aruandes tuleks hinnata rakendatud meetmete, eelkõige maksetähtaegadega seotud meetmete mõju rahavoo ja likviidsuse parandamisele turul, et anda teavet selle kohta, kui tulemuslikud on need meetmed finantsdünaamika parandamisel. Aruandes tuleks hinnata ka täitevasutuste tulemuslikkust nõuete täitmise tagamisel ja maksetega seotud probleemide lahendamisel. Samuti tuleks aruandes käsitada kogu liidus e-arvete kasutuselevõtu võimalikku kasulikkust ja selle rolli maksetähtaegade lühendamisel. Põhjaliku hindamise hõlbustamiseks peaksid liikmesriigid esitama komisjonile vajaliku teabe, sealhulgas üksikasjad nõuete täitmise tagamise meetmete ja tulemuste kohta. Aruanne peaks sisaldama ka hinnangut käesoleva määruse üldise mõju kohta äritehingutele ja Euroopa hilinevad maksete vaatluskeskuse tulemuslikkuse kohta maksetavade jälgimisel liidus.

Muudatusettepanek 23
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Käesoleva määruse teatavad sätted on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/633⁵¹ sätetega. Direktiivide 2011/7/EL ja (EL) 2019/633 omavahelisi seoseid on selgitatud direktiivi (EL) 2019/633 põhjendustes 17 ja 18 ning artikli 3 lõikes 1. Kuna käesoleva määrusega asendatakse direktiiv 2011/7/EL, ei tohiks see mõjutada direktiivis (EL) 2019/633 sätestatud norme, sh sätteid, mida kohaldatakse koolikava raames tehtud maksete⁵², väärtuse jaotamise kokkulepete⁵³ ja teatavate maksete suhtes viinamarjade, viinamarjavirde ja veini pakendamata kujul müügiks veinisektoris⁵⁴, **välja arvatud mitteriknevate põllumajandustoodete ja toiduainete tarne suhtes kohaldatavad maksimaalsed maksetähtajad**. Käesolev määrus ei takista siiski liikmesriikidel kehtestada või säilitada põllumajandus- ja toidusektoris kohaldatavaid riigisiseseid sätteid, millega nähakse ette rangemad maksetingimused või erineva maksetähtaegade arvutamise, *dies a quo*, ning võlausaldaja jaoks soodsamad kontrolli- ja heakskiitmismenetlused põllumajandustoodete ja toiduainete tarnijatele.

⁵¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/633, mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid (ELT L 111, 25.4.2019, lk 59)

⁵² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013 (millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus) (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671) artikkel 23.

⁵³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013 (millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus) (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671)

Muudatusettepanek

(30) Käesoleva määruse teatavad sätted on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/633⁵¹ sätetega. Direktiivide 2011/7/EL ja (EL) 2019/633 omavahelisi seoseid on selgitatud direktiivi (EL) 2019/633 põhjendustes 17 ja 18 ning artikli 3 lõikes 1. Kuna käesoleva määrusega asendatakse direktiiv 2011/7/EL, ei tohiks see mõjutada direktiivis (EL) 2019/633 sätestatud norme, sh sätteid, mida kohaldatakse koolikava raames tehtud maksete⁵², väärtuse jaotamise kokkulepete⁵³ ja teatavate maksete suhtes viinamarjade, viinamarjavirde ja veini pakendamata kujul müügiks veinisektoris⁵⁴. Käesolev määrus ei takista siiski liikmesriikidel kehtestada või säilitada põllumajandus- ja toidusektoris kohaldatavaid riigisiseseid sätteid, millega nähakse ette rangemad maksetingimused või erineva maksetähtaegade arvutamise, *dies a quo*, ning võlausaldaja jaoks soodsamad kontrolli- ja heakskiitmismenetlused põllumajandustoodete ja toiduainete tarnijatele.

⁵¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/633, mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid (ELT L 111, 25.4.2019, lk 59)

⁵² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013 (millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus) (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671) artikkel 23.

⁵³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013 (millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus) (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671)

artikkel 172a.

⁵⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013 (millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus) (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671) artikkel 147a.

artikkel 172a.

⁵⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013 (millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus) (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671) artikkel 147a.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

(31) Käesoleva määruse eesmärk on tõkestada hilinevad makseid äritehingutes, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine, edendades seega ettevõtjate ja eelkõige VKEde konkurentsivõimet. Seda eesmärki ei saa piisavalt saavutada liikmesriigid, kuna riiklike lahenduste rakendamine põhjustaks tõenäoliselt ühtsete normide puudumise, ühtse turu killustatuse ja suuremad kulud piiriülevalt kauplevatele äriühingutele. Seetõttu on seda eesmärki parem saavutada liidu tasandil. Liit võib sellest tulenevalt võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Selles artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Muudatusettepanek

(31) Käesoleva määruse eesmärk on tõkestada hilinevad makseid äritehingutes, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine, edendades seega ettevõtjate ja eelkõige **mikroettevõtjate ning** VKEde konkurentsivõimet. Seda eesmärki ei saa piisavalt saavutada liikmesriigid, kuna riiklike lahenduste rakendamine põhjustaks tõenäoliselt ühtsete normide puudumise, ühtse turu killustatuse ja suuremad kulud piiriülevalt kauplevatele äriühingutele. Seetõttu on seda eesmärki parem saavutada liidu tasandil. Liit võib sellest tulenevalt võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Selles artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Muudatusettepanek 25
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

(32) Selleks et anda asjaomastele osalejatele piisavalt aega võtta kasutusele käesoleva määruse täitmiseks vajalikud korraldused, tuleks selle kohaldamine edasi lükata. Võlausaldajate parema kaitse tagamiseks kohaldatakse äritehingute suhtes, mille eest tasumine peab toimuma pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva, käesoleva määruse sätteid, isegi kui asjakohane leping kirjutati alla enne selle kohaldamise kuupäeva,

Muudatusettepanek

(32) Selleks et anda asjaomastele osalejatele piisavalt aega võtta kasutusele käesoleva määruse täitmiseks vajalikud korraldused, tuleks selle kohaldamine edasi lükata. Võlausaldajate parema kaitse tagamiseks kohaldatakse äritehingute suhtes, mille eest tasumine peab toimuma pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva, käesoleva määruse sätteid, isegi kui asjakohane leping kirjutati alla enne selle kohaldamise kuupäeva, ***Kui võlgnikud on mikroettevõtjad, kellel on rahavoogudega kõige suuremad probleemid, tuleks määruse kohaldamist edasi lükata veel 12 kuu võrra.***

Muudatusettepanek 26
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige - 1 (uus)

Komisjoni ettepanek

-1. Käesoleva määruse eesmärk on tõkestada hilinenud makseid äritehingutes, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine, edendades seega ettevõtjate ja eelkõige VKEde konkurentsivõimet.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 27
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) kahjuhüvitise maksed, *sh*
kindlustusandjate maksed;

Muudatusettepanek

b) kahjuhüvitise maksed;

Muudatusettepanek 109
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 3 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) maksed, mis tulenevad raamatute valmistamisele kaasa aitavatest ostu-, müügi-, tarne-, tellimis- või vahendustoimingutest, samuti paberi ja muude raamatute trükkimiseks, köitmiseks või kirjastamiseks vajalike tarbekaupade tarnimisest raamatute kui aeglaselt liikuvate kultuuritoodete eripositsiooni tõttu, kus maksetingimused määratakse kindlaks asjaomaste poolte kokkuleppel.

Muudatusettepanek 28
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 3 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Olenemata punktist b hõlmab käesolev määrus siiski kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste täitmiseks tehtavaid makseid.

Muudatusettepanek 29
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Käesolev määrus ei mõjuta direktiivis (EL) 2019/633 sätestatud, *v.a käesoleva määruse artikli 3 lõige 1.*

Muudatusettepanek

4. Käesolev määrus ei mõjuta direktiivis (EL) 2019/633 sätestatud.

Muudatusettepanek 30
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt -1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

-1) „äritehingud“ – ettevõtjatevahelised või ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste vahelised tehingud, mille tulemuseks on kaupade tarnimine või teenuste osutamine tasu eest;

Muudatusettepanek 31
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt 2

Komisjoni ettepanek

2) „avaliku sektori asutus“ – avaliku sektori hankija, nagu on määratletud direktiivi 2014/23/EL artikli 6 lõikes 1, direktiivi 2014/24/EL artikli 2 lõike 1 punktis 1 ning direktiivi 2014/25/EL artikli 3 lõikes 1;

Muudatusettepanek

2) „avaliku sektori asutus“ – avaliku sektori hankija, nagu on määratletud direktiivi 2014/23/EL artikli 6 lõikes 1, direktiivi 2014/24/EL artikli 2 lõike 1 punktis 1 ning direktiivi 2014/25/EL artikli 3 lõikes 1, ***olenemata lepingu objektist või maksumusest;***

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

3) „hilinenud makse“ – makse, mida ei ole tehtud artiklis 3 sätestatud lepingu- või seadusjärgse tähtaja jooksul;

Muudatusettepanek

3) „hilinenud makse“ – ***maksmisele kuuluva summa*** makse, mida ei ole tehtud artiklis 3 sätestatud lepingu- või seadusjärgse tähtaja jooksul;

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt 7

Komisjoni ettepanek

7) „heakskiitmis- või kontrollimenetlus“ – menetlus, mille abil tehakse kindlaks tarnitud kaupade või osutatud teenuste vastavus lepingu tingimustele;

Muudatusettepanek

7) „heakskiitmis- või kontrollimenetlus“ – menetlus, mille abil tehakse kindlaks tarnitud kaupade või osutatud teenuste vastavus lepingu tingimustele, ***samuti arve korrektsuse ja selle nõuetele vastavuse kontrollimine***;

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt 8

Komisjoni ettepanek

8) „võlgnik“ – füüsiline või juriidiline isik või avaliku sektori asutus, kes peab tasuma tarnitud kauba või osutatud teenuse eest;

Muudatusettepanek

8) „võlgnik“ – füüsiline või juriidiline isik või avaliku sektori asutus, kes peab tasuma tarnitud ***või tulevikus tarnitava*** kauba või osutatud ***või tulevikus osutatava*** teenuse eest;

Muudatusettepanek 35
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt 9

Komisjoni ettepanek

9) „võlausaldaja“ – füüsiline või juriidiline isik **või avaliku sektori asutus**, kes tarnis võlgnikule kauba või osutas võlgnikule teenuse.

Muudatusettepanek

9) „võlausaldaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes tarnis võlgnikule kauba või **on selleks kohustatud, või** osutas võlgnikule teenuse **või on selleks kohustatud**.

Muudatusettepanek 36
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

9a) „suurettevõtja“ – direktiivi 2013/34/EL artikli 3 punktis 4 määratletud ettevõtja;

Muudatusettepanek 37
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt 9 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

9b) „aeglase ringlusega kaup“ – kaup, mis jääb ettevõtja valdusesse alates tegelikust tarnimisest tootja või hulgimüüja poolt kuni lõpliku jaemüügini keskmiselt kauem kui 60 päevaks;

Muudatusettepanek 38
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt 9 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

9c) „hooajakaup“ – kaup, mille nõudlus suureneb märkimisväärselt teatud perioodil või aastaajal ning seda korrapäraselt;

Muudatusettepanek 94
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt 9 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

9d) „Raamatuahel“ – kõik paber- või e-raamatute tootmises ja turustamises osalevad osalejad ja tarnijad, eelkõige raamatutööstuses osalejad (kirjanikud, kirjastajad, trükkijad, turustajad, raamatupoed) ja nende tarnijad.

Muudatusettepanek 39
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Äritehingutes ei tohi maksetähtaeg ületada 30 kalendripäeva alates arve või samaväärse maksetaotluse võlgniku kätte jõudmise kuupäevast, tingimusel et võlgnik on kaubad või teenused saanud. **Seda ajavahemikku kohaldatakse nii ettevõtjatevaheliste tehingute kui ka avaliku sektori asutuste ja ettevõtjate vaheliste tehingute suhtes. Sama maksetähtaega kasutatakse direktiivi (EL) 2019/633 artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i teises taandes ja alapunkti ii teises taandes nimetatud mitteriknevate põllumajandustoodete ja toiduainete tarne puhul, v.a juhul, kui liikmesriik näeb nende toodete puhul ette lühema maksetähtaja.**

1. Äritehingutes ei tohi maksetähtaeg ületada 30 kalendripäeva alates arve või samaväärse maksetaotluse võlgniku kätte jõudmise kuupäevast, tingimusel et võlgnik on **lepingulise kokkuleppe kohaselt** kaubad või teenused saanud. Kui **arve või samaväärse maksetaotluse kättesaamise kuupäev ei ole kindel, siis ei ületa maksetähtaeg 30 kalendripäeva pärast kaupade kättesaamise või teenuste osutamise kuupäeva. Seda ajavahemikku kohaldatakse nii ettevõtjatevaheliste tehingute kui ka avaliku sektori asutuste ja ettevõtjate vaheliste tehingute suhtes.**

Muudatusettepanek 40
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Ettevõtjatevaheliste äritehingute puhul, kui see on lepingus sõnaselgelt kokku lepitud, võib lõikes 1 osutatud maksetähtaega pikendada kuni 60 kalendripäevani.

Muudatusettepanek 41
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Erandina lõikest 1 võib ettevõtjate vaheliste aeglase ringlusega kauba või hooajakauba ostmiseks tehtavate tehingute puhul maksetähtaega pikendada 120 kalendripäevani alates arve või samaväärse maksetaotluse võlgniku kätte jõudmise kuupäevast, tingimusel et võlgnik on kauba kätte saanud.

Enne käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva võtab komisjon vastu ja avaldab tehnilised suunised käesoleva lõike kohaldamise praktiliste üksikasjade kohta seoses kaubaga, mis kuulub artikli 2 lõikes 9b määratletud aeglase ringlusega kauba määratluse alla ja artikli 2 lõikes 9c määratletud hooajakauba mõiste alla. Neis tehnilistes suunistes käsitletakse eelkõige eri ettevõtjate erinevaid maksetavasid, mille puhul on oht põhjustada siseturu killustumist.

Muudatusettepanek 42
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Riigisiseses õiguses võidakse **erandkorras** ette näha heakskiitmis- või kontrollimenetlus, kui see on rangelt vajalik kauba või teenuse eripärast tingituna. Sel juhul kirjeldatakse lepingus heakskiitmis- või kontrollimenetluse üksikasju, sh selle kestust.

Muudatusettepanek

2. Riigisiseses õiguses võidakse ette näha heakskiitmis- või kontrollimenetlus, **millega tehakse kindlaks kauba või teenuste vastavus lepingu tingimustele**, kui see on rangelt vajalik kauba või teenuse eripärast tingituna. Sel juhul kirjeldatakse lepingus heakskiitmis- või kontrollimenetluse üksikasju, sh selle kestust.

Muudatusettepanek 43
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kui lepinguga on lõike 2 alusel ette nähtud heakskiitmis- või kontrollimenetlus, siis ei tohi selle menetluse maksimaalne kestus ületada 30 kalendripäeva alates kuupäevast, millal võlgnik on kauba või teenuse saanud, isegi kui kõnealused kaubad tarnitakse või teenused osutatakse enne arve või samaväärse maksetaotluse esitamist. Sel juhul algatab võlgnik heakskiitmis- või kontrollimenetluse viivitamata pärast võlausaldajalt äritehinguga seotud kaupade ja/või teenuste saamist. Maksetähtaeg ei tohi olla pikem kui 30 kalendripäeva pärast kõnealuse menetluse **toimumist**.

Muudatusettepanek

3. Kui lepinguga on lõike 2 alusel ette nähtud heakskiitmis- või kontrollimenetlus, siis ei tohi **käesoleva määruse kohaldamisel** selle menetluse maksimaalne kestus ületada 30 kalendripäeva alates kuupäevast, millal võlgnik on kauba või teenuse saanud, isegi kui kõnealused kaubad tarnitakse või teenused osutatakse enne arve või samaväärse maksetaotluse esitamist. Sel juhul algatab võlgnik heakskiitmis- või kontrollimenetluse viivitamata pärast võlausaldajalt äritehinguga seotud kaupade ja/või teenuste saamist. Maksetähtaeg ei tohi olla pikem kui 30 kalendripäeva pärast kõnealuse menetluse **lõpetamist või pärast arve või samaväärse maksetaotluse kättesaamist, kui viimatinimetatu toimub hiljem**.

Muudatusettepanek 44
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. **Lõikes 1** sätestatud maksetähtaeg on maksimaalne maksetähtaeg ja see ei piira riigisisese õigusega ette nähtud võimaliku lühema tähtaja kohaldamist.

Muudatusettepanek

4. **Lõigetes 1, 1a ja 1b** sätestatud maksetähtaeg on maksimaalne maksetähtaeg ja see ei piira riigisisese õigusega ette nähtud võimaliku lühema tähtaja kohaldamist.

Muudatusettepanek 45
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

4a. Liikmesriigid kehtestavad asjakohased meetmed, et parandada avaliku sektori asutuste maksetavasid ettevõtjatele maksete tegemisel. Sellega seoses tagavad liikmesriigid, et ettevõtja, kes on võlausaldaja artikli 2 lõike 9 tähenduses, saab esitada taotluse avaliku sektori asutusele, kes ei ole lõikes 1 sätestatud maksimaalse maksetähtaja jooksul võlgnevust tasunud, et see arvestaks tasumisele kuuluva summa maha mis tahes tasumata summast, mis võlausaldajal on sama avaliku sektori asutuse ees.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 46
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Hilinenud makse korral tasub võlgnik viivist, v.a juhul, kui makseviivitus ei ole tekkinud võlgniku süü tõttu.

Muudatusettepanek

1. Hilinenud makse korral tasub võlgnik **võlausaldajale** viivist, v.a juhul, kui makseviivitus ei ole tekkinud võlgniku süü tõttu.

Muudatusettepanek 47
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Võlausaldajal ei ole võimalik loobuda viivise saamise õigusest.

Muudatusettepanek

3. Võlausaldajal ei ole võimalik loobuda viivise saamise õigusest, **kui võlgnik on avaliku sektori asutus või suurettevõtja.**

Muudatusettepanek 48
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 6 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

6. Kui lõikes 2 märgitud tingimused on täidetud, hakatakse viivist arvestama alates **järgmistest sündmustest viimasest:**

- a) **kuupäev, mil võlgnik sai kätte arve või samaväärse maksetaotluse;**
- b) **kuupäev, mil võlgnik sai kätte kaubad või teenused.**

Muudatusettepanek

6. Kui lõikes 2 märgitud tingimused on täidetud, hakatakse viivist arvestama alates **lepingu- või seadusjärgse maksetähtaja lõppemisele järgnevast päevast ja kooskõlas artikliga 3.**

Muudatusettepanek 49
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Viivist arvestatakse kuni maksmisele kuuluva summa **tasumiseni.**

Muudatusettepanek

7. Viivist arvestatakse **seni**, kuni **võlausaldaja saab** maksmisele kuuluva summa **kätte.**

Muudatusettepanek 50
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kui viivis hilinenud makse eest kuulub artikli 5 kohaselt tasumisele, peab võlgnik automaatselt tasuma võlausaldajale tekkivate sissenõudmiskulude eest kindlasummalist hüvitist, mille suurus on 50 eurot iga äritehingu kohta.

Muudatusettepanek

1. Kui viivis hilinenud makse eest kuulub artikli 5 kohaselt tasumisele, peab võlgnik automaatselt tasuma võlausaldajale tekkivate sissenõudmiskulude eest kindlasummalist hüvitist, mille suurus on 50 eurot iga äritehingu kohta, **mille väärtus on vahemikus 0–1500 eurot, 100 eurot iga äritehingu kohta, mille väärtus on 1501 kuni 15 000 eurot, ning 150 eurot iga äritehingu kohta, mille väärtus ületab 15 000 eurot.**

Muudatusettepanek 51
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Võlgnik peab lõikes 1 osutatud kindlasummalise hüvitise maksma võlausaldajale viimase kantud sissenõudmiskulude hüvitamiseks, **ilma et oleks vaja meeldetuletust.**

Muudatusettepanek

2. Võlgnik peab lõikes 1 osutatud kindlasummalise hüvitise maksma võlausaldajale viimase kantud sissenõudmiskulude hüvitamiseks.

Muudatusettepanek 52
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Võlausaldajal ei ole võimalik lõikes 1 osutatud kindlasummalise hüvitise nõudmise õigusest loobuda.

Muudatusettepanek

3. Võlausaldajal ei ole võimalik lõikes 1 osutatud kindlasummalise hüvitise nõudmise õigusest loobuda, **kui võlgnik on avaliku sektori asutus või suurettevõtja.**

Muudatusettepanek 53
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Kehtetud lepingutingimused ja tavad

Muudatusettepanek

Teatavate lepingutingimuste ja tavade keelamine

Muudatusettepanek 54
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Järgmised lepingutingimused ja tavad on kehtetud:

Muudatusettepanek

1. Järgmised lepingutingimused ja tavad on kehtetud **ning igal juhul keelatud**:

Muudatusettepanek 55
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) võlausaldaja järgmiste õiguste välistamine või piiramine:

i) nõuete loovutamine kolmandatele isikutele, et saada juurdepääs rahastamisteenustele;

ii) kohtu välja antud maksekäsu kasutamine;

Muudatusettepanek 56
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) arve **saatmisega tahtlik viivitamine** või selle **takistamine**.

Muudatusettepanek

d) arve **saatmise takistamine** või selle **edasi lükkamine võlgniku poolt;**

Muudatusettepanek 57
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

da) asjaomasele finantsasutusele nõuete loovutamise keelamine, selle välistamine või piiramine.

Muudatusettepanek 58
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1 – punkt d b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

db) maksevahendite kasutamine maksetingimusi muutes.

Muudatusettepanek 59
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Läbipaistvus

Läbipaistvus **ja teadlikkuse suurendamine**

Muudatusettepanek 60
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Liikmesriigid kasutavad asjakohasel juhul ametialaseid väljaandeid, reklaamikampaaniaid või muid sobivaid vahendeid, et suurendada ettevõtjate teadlikkust meetmetest, mida on võimalik hilinevad maksete puhul võtta.

Muudatusettepanek 61
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Võlausaldajad saavad täitedokumendi, muu hulgas kiirmenetluse korras ja olenemata võla suurusest, tavapäraselt **90** kalendripäeva jooksul alates hagi esitamisest või kohtu või muu pädeva asutuse poole pöördumisest eeldusel, et võlga ega menetlust ei ole vaidlustatud.

Muudatusettepanek

1. Võlausaldajad saavad täitedokumendi, muu hulgas kiirmenetluse korras ja olenemata võla suurusest, tavapäraselt **60** kalendripäeva jooksul alates hagi esitamisest või kohtu või muu pädeva asutuse poole pöördumisest eeldusel, et võlga ega menetlust ei ole vaidlustatud.

Muudatusettepanek 62
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Käesolevat artiklit kohaldatakse, ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1896/2006 kohaldamist.

Muudatusettepanek

3. Käesolevat artiklit kohaldatakse, ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1896/2006 **ja määruse (EÜ) nr 861/2007** kohaldamist.

Muudatusettepanek 63
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Iga liikmesriik nimetab ühe või mitu asutust, kes vastutab või vastutavad käesoleva määruse täitmise tagamise eest (edaspidi „täitevasutus“).

Muudatusettepanek

1. Iga liikmesriik nimetab ühe või mitu asutust, kes vastutab või vastutavad käesoleva määruse täitmise tagamise eest (edaspidi „täitevasutus“) **ja teatab sellest põhjendamatu viivitusega komisjonile. Liikmesriigid annavad nendele asutustele oma ülesannete täitmiseks ja volituste tõhusaks kasutamiseks vajalikud töötajad ning tehnilised ja rahalised ressursid.**

Muudatusettepanek 64
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Täitevasutused on teistest ametiasutustest, sealhulgas riigihankemenetlustega seotud ametiasutustest sõltumatud.

Muudatusettepanek 65
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Kui see on asjakohane, siis võtavad täitevasutused meetmeid, millega tagatakse maksetähtaegadest kinnipidamine.

2. Kui see on asjakohane, siis võtavad täitevasutused **proportsionaalseid** meetmeid, millega tagatakse maksetähtaegadest kinnipidamine.

Muudatusettepanek 66
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Täitevasutused teevad omavahel ja komisjoniga tõhusalt koostööd ja abistavad üksteist vastastikku uurimistes, millel on piiriülene mõõde.

3. Täitevasutused teevad omavahel ja komisjoniga tõhusalt koostööd ja abistavad üksteist vastastikku uurimistes, millel on piiriülene mõõde. **Komisjon hõlbustab täitevasutuste tõhusat koostööd.**

Muudatusettepanek 67
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Täitevasutused teevad avalikult kättesaadavaks koondteabe käesoleva määruse artikli 3 rikkumise tõttu ettevõtjate ja ametiasutuste vastu esitatud kaebuste arvu kohta.

Muudatusettepanek 68
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Täitevasutused edastavad põllumajandus- ja toidusektoris hilinevad maksete kohta saadud kaebused direktiivi (EL) 2019/633 kohastele pädevatele nõuete täitmise eest vastutavatele asutustele.

5. Täitevasutused edastavad **asjakohasel juhul** põllumajandus- ja toidusektoris hilinevad maksete kohta saadud kaebused direktiivi (EL) 2019/633 kohastele pädevatele nõuete täitmise eest vastutavatele asutustele.

Muudatusettepanek 69
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Käesolev artikkel ei piira määruste (EÜ) 805/2004, (EÜ) 1896/2006, (EÜ) 861/2007 ega (EL) 1215/2012 sätete kohaldamist.

Muudatusettepanek 70
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Täitevasutustel peavad olema vajalikud ressursid ja asjatundlikkus oma ülesannete täitmiseks ning neil peavad olema järgmised volitused:

Muudatusettepanek

1. Täitevasutustel peavad olema vajalikud **töötajad ning finants- ja tehnilised** ressursid ja asjatundlikkus oma ülesannete **tulemuslikuks** täitmiseks ning neil peavad olema järgmised volitused:

Muudatusettepanek 71
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) õigus teha otsuseid, millega tuvastatakse käesoleva määruse rikkumine, ja nõuda, et võlgnik maksaks artiklis 5 sätestatud viivist või artiklis 8 sätestatud hüvitist **võlausaldajale**;

Muudatusettepanek

d) õigus teha otsuseid, millega tuvastatakse käesoleva määruse rikkumine, ja nõuda, et võlgnik maksaks **võlausaldajale** artiklis 5 sätestatud viivist või artiklis 8 sätestatud hüvitist **või mõlemat**;

Muudatusettepanek 72
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon hindab seda, kuidas täitevasutused neile käesoleva määrusega antud ülesandeid täidavad.

Muudatusettepanek 73
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni **[hiljemalt [---] / viivitamata]** nimetatud normidest ja meetmetest ning annavad viivitamata teada nende hilisematest muudatustest.

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni **[põhjendamatu viivitusega ja igal juhul mitte hiljem kui 12 kuu möödumisel käesoleva määruse jõustumise kuupäevast]** nimetatud normidest ja meetmetest ning annavad viivitamata teada nende hilisematest muudatustest.

Muudatusettepanek 74
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. **Kui kaebuse esitaja seda soovib, siis** võtab **täitevasutus** vajalikud meetmed, et tagada kaebuse esitaja isiku sobilik konfidentsiaalsus. Kaebuse esitaja **märgib** ära kogu teabe, mille puhul ta konfidentsiaalsust nõuab.

Muudatusettepanek

3. **Täitevasutus** võtab vajalikud meetmed, et tagada kaebuse esitaja isiku sobilik konfidentsiaalsus. Kaebuse esitaja **võib esitada täitevasutusele kaebuse anonüümselt või märkida** ära kogu teabe, mille puhul ta konfidentsiaalsust nõuab.

Muudatusettepanek 75
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Täitevasutus, kellele kaebus esitati, teavitab kaebuse esitajat **mõistliku aja** jooksul pärast kaebuse saamist sellest, kuidas ta kavatses kaebust menetleda.

Muudatusettepanek

4. Täitevasutus, kellele kaebus esitati, teavitab kaebuse esitajat **30 päeva** jooksul pärast kaebuse saamist sellest, kuidas ta kavatses kaebust menetleda.

Muudatusettepanek 76
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Kui täitevasutus leiab, et kaebuse alusel meetmete võtmiseks ei ole piisavalt alust, teavitab ta kaebuse esitajat oma otsuse põhjustest **mõistliku aja** jooksul pärast kaebuse saamist.

Muudatusettepanek

5. Kui täitevasutus leiab, et kaebuse alusel meetmete võtmiseks ei ole piisavalt alust, teavitab ta kaebuse esitajat oma otsuse põhjustest **30 päeva** jooksul pärast kaebuse saamist.

Muudatusettepanek 77
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Kui täitevasutus leiab, et kaebuse alusel meetmete võtmiseks on piisav alus, algatab ta kaebuse uurimise ning viib selle läbi ja lõpule **mõistliku aja** jooksul.

Muudatusettepanek

6. Kui täitevasutus leiab, et kaebuse alusel meetmete võtmiseks on piisav alus, algatab ta kaebuse uurimise ning viib selle läbi ja lõpule **90 päeva** jooksul.

Muudatusettepanek 78
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7a. Komisjon teeb ELi kaebuste standardvormi liikmesriikide täitevasutustele kättesaadavaks.

Muudatusettepanek 79
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Piiramata võlausaldajate õigust esitada kaebusi artikli 15 alusel ning artiklites 13, 14 ja 15 sätestatud täitevasutuste kohustusi ja volitusi, edendavad liikmesriigid alternatiivsete vaidluste lahendamise mehhanismide tulemuslikku ja sõltumatut vabatahtlikku kasutamist, et lahendada võlausaldajate ja võlgnike vahelised vaidlused.

Muudatusettepanek

1. Piiramata võlausaldajate õigust esitada kaebusi artikli 15 alusel ning artiklites 13, 14 ja 15 sätestatud täitevasutuste kohustusi ja volitusi, edendavad liikmesriigid alternatiivsete vaidluste lahendamise mehhanismide tulemuslikku ja sõltumatut vabatahtlikku kasutamist, et lahendada võlausaldajate ja võlgnike vahelised vaidlused. ***Olenemata käesoleva määruse artikli 5 lõike 3, artikli 8 lõike 3 ja artikli 9 lõike 1 punkti b sätetest võivad lepinguosaliselised pidada läbirääkimisi vaidlustatud võlgade suhtes rahumeelse kokkuleppe saavutamiseks.***

Muudatusettepanek 80
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 16a

Aruandekohustus

1. Direktiivi 2014/24/EL artikli 2 lõikes 1 osutatud avaliku sektori hankijad esitavad igal aastal aruande oma maksetavade kohta.

2. Lõikes 1 osutatud aruandekohustus sisaldab järgmist:

a) tehtud maksete väärtus eurodes:

– 1 kuni 30 päeva pärast käesoleva määruse artiklis 3 osutatud tähtaega;

– 31 kuni 60 päeva pärast käesoleva määruse artiklis 3 osutatud tähtaega;

– 61 kuni 90 päeva pärast käesoleva määruse artiklis 3 osutatud tähtaega;

– enam kui 90 päeva pärast käesoleva määruse artiklis 3 osutatud tähtaega;

b) keskmine arve tasumiseks kulunud aeg.

3. Avaliku sektori hankijad esitavad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud aruande elektroonilisel kujul artiklis 13 osutatud liikmesriigi täitevasutusele ning see tehakse ka avalikult kättesaadavaks.

Muudatusettepanek 81
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 17 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele on kättesaadavad ja juurdepääsetavad krediidi juhtimise vahendite ja finantskirjaoskuse koolitused, sh digivahendite kasutamise kohta tähtaegsete maksete tagamiseks.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele on kättesaadavad ja juurdepääsetavad **arvete haldamise ja** krediidi juhtimise vahendite, **sealhulgas faktooringu ja sarnaste rahastamisteenuste ning** finantskirjaoskuse koolitused **ja muud hilinevad maksete käsitlemise algatused**, sh digivahendite kasutamise kohta tähtaegsete maksete tagamiseks.

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 17a

Euroopa hilinenud maksete vaatluskeskus

1. Komisjon loob hilinenud maksete vaatluskeskuse (edaspidi „vaatluskeskus“) hiljemalt [väljaannete talitus: palun lisada käesoleva määruse kohaldamise kuupäev].

2. Vaatluskeskus jälgib maksete ja hilinenud maksete tavasid liidus, et koguda ja jagada eksperditeadmisi ja parimaid tavasid ning teha kindlaks võimalikud kahjulikud tavad ja täitevasutuste tulemuslikkus oma ülesannete täitmisel, eesmärgiga anda komisjonile nõu ja teadmisi maksete ja hilinenud maksete tavade arengu kohta.

3. Liikmesriigid edastavad vaatluskeskusele:

a) nende kaupade ja teenuste loetelud, mille suhtes kohaldatakse artikli 3 lõikes 2 sätestatud heakskiitmis- või kontrollimenetlust.

b) artikli 13 lõikes 3a, artikli 14 lõikes 1, artikli 14 lõikes 2 ja artikli 16a lõikes 3 osutatud teavet sisaldavad koondandmed;

c) teave täitevasutuste kohta, kaebuste ja uurimiste arv ning võetud meetmed;

4. Vaatluskeskus esitab aastaaruandeid, arvamusi ja kirjalikke seisukohti, mis on seotud käesoleva määruse rakendamisega, sealhulgas hinnanguid ja suuniseid käesoleva määruse tulemuslikuks täitmiseks.

5. Vaatluskeskust juhib komisjon ning see koosneb asjaomaste ekspertide ja sidusrühmade esindajatest. Juhatuse koosseis peab tagama kõigi huvitatud sidusrühmade tasakaalustatud esindatuse.

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17 b (uus)

Määrus (EÜ) nr 1896/2006

Artikkel 7, artikkel 12 ja artikkel 16

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 17b

Määruse (EÜ) nr 1896/2006 muutmine

Määrust (EÜ) nr 1896/2006 muudetakse järgmiselt:

1) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt.

a) Lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. „Avaldus esitatakse elektrooniliselt.“

b) Lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Avaldus allkirjastatakse elektrooniliselt kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määruse (EL) nr 910/2014 (e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul) artikli [2 lõikega 2]. Seda allkirja tunnustatakse päritoluliikmesriigis ilma lisatingimusi kehtestamata. Liikmesriigid võtavad kasutusele alternatiivsed elektroonilised sidesüsteemid, mis võimaldavad kasutajate turvalist tuvastamist. Sel juhul elektroonilist allkirja ei nõuta.“

2) Artikli 12 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui artiklis 8 sätestatud tingimused on täidetud, annab kohus 14 päeva jooksul pärast avalduse esitamist välja Euroopa maksekäsu, kasutades V lisas esitatud vormi E. 14-päevase tähtaja arvutamisel ei võeta arvesse aega, mis nõude esitajal kulus avalduse täiendamiseks, parandamiseks või muutmiseks.“

3) Artikli 16 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Vastuväide saadetakse kostjale 14 päeva jooksul maksekäsu kättetoimetamise päevast.“

Muudatusettepanek 84
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 17 c (uus)
Määrus (EÜ) nr 861/2007
Artikkel 7, artikkel 13 ja artikkel 18

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek
Artikkel 17c

Määruse (EU) nr 861/2007 muutmine
Määrust (EU) nr 861/2007 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:
 - a) lõige 1 asendatakse järgmisega:
„1. 14 päeva jooksul pärast kostja või hageja vastuste saamist artikli 5 lõikes 3 või 6 sätestatud tähtaja jooksul teeb kohus otsuse või toimib järgmiselt:
 - a) palub pooltel esitada nõude kohta lisateavet kindlaksmääratud tähtaja jooksul, mis ei tohi ületada 14 päeva;
 - b) kogub tõendeid kooskõlas artikliga 9;
 - c) kutsub pooled suulisele ärakuulamisele, mis toimub 14 päeva jooksul pärast kohtukutse saamist.“
 - b) lõige 2 asendatakse järgmisega:
„2. Liikmesriigid võtavad kasutusele alternatiivsed elektroonilised sidesüsteemid, mis võimaldavad kasutajate turvalist tuvastamist. Sel juhul elektroonilist allkirja ei nõuta.“
2. Artiklisse 13 lisatakse järgmine lõige:
„4a. Artikli 5 lõigetes 2 ja 6 osutatud dokumendid ning artikli 7 kohaselt tehtud kohtuotsused toimetatakse alates 1. jaanuarist 2027 kätte elektrooniliselt. Kättetoimetamist tõendatakse kättesaamise kuupäeva kandva vastuvõtuteatisega. Kogu kirjavahetus, välja arvatud lõikes 1 nimetatud kirjavahetus kohtu ja poolte või muude menetluses osalevate isikute vahel, edastatakse elektrooniliselt koos vastuvõtuteatisega. Liikmesriigid tagavad selleks vajalikud tehnilised vahendid 1. jaanuariks 2027.“
3. Artikli 18 lõige 2 asendatakse järgmisega:
„2. Kohtuotsuse läbivaatamise taotlemise tähtaeg on 14 päeva. See algab päevast, mil kostja sai tegelikult teada kohtuotsuse sisust ja oli võimeline vastavalt tegutsema, kuid mitte hiljem kui esimese täitemeetme päeval, mille tulemusel eemaldati kostja vara täielikult või osaliselt tema käsutusest. Selle perioodi pikendamine on välistatud.“

Muudatusettepanek 85
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev, mis saabub neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande **käesoleva määruse** rakendamise kohta.

Muudatusettepanek

Hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev, mis saabub neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] **ja seejärel iga kolme aasta tagant** esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande **selle** rakendamise kohta.

Muudatusettepanek 86
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Aruandes hinnatakse järgmist:

- a) artiklis 1 sätestatud kohaldamisala mõju, sealhulgas mõju konkreetsetele sektoritele ja konkreetsetele ärimudelitele;*
- b) rakendatud meetmete mõju rahavoogude ja likviidsuse parandamisele turul, eelkõige seoses artiklis 3 sätestatud maksetähtaegadega;*
- c) artiklites 13, 14 ja 15 osutatud täitevasutuste mõju;*
- d) kogu liidus e-arvete kasutuselevõttust tulenev võimalik kasu ja selle roll maksetähtaegade lühendamisel;*

Muudatusettepanek 87
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid esitavad komisjonile selle aruande koostamiseks vajaliku teabe, sealhulgas teabe artikli 14 lõikes 1 osutatud täitevasutuste uurimiste, kontrollide, otsuste, menetluste ja väljaannete kohta.

Muudatusettepanek 88
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Aruanne sisaldab hinnangut käesoleva määruse mõju kohta äritehingutele ja Euroopa hilinevad maksete vaatluskeskuse mõju kohta hilinevad maksete tavade jälgimisele ELis.

Muudatusettepanek 89
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 1 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kui see on vajalik ja asjakohane, lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek.

Muudatusettepanek 90
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Alates [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] kuni [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] kohaldatakse seda siiski endiselt olukordades, kus võlgnikud on direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikes 1 osutatud mikroettevõtjad ja iseenda tööandjad.

Muudatusettepanek 91
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Seda kohaldatakse alates [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev, mis saabub **12** kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

2. Seda kohaldatakse alates [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev, mis saabub **18** kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva], **võttes arvesse artikli 19 teist lõiku.**